

Dünyada Kutuplaşma Başladı

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Çar, 28/12/2011 - 17:00

1985 yılında, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) son döneminde Başkan Mihail Gorbaçov'un, özellikle ülkesindeki ekonomik sorunlara son vermek amacıyla başlattığı Açıklık (Glasnost) politikası sonrasında SSCB dağılmış ve kendisini oluşturan devletlere bölünmüştü.

2. Dünya savaşından sonra belirgin bir şekilde başlamış olan ve 60'lı, 70'li ve 80'li yıllarda doruk noktasına çıkan dünyadaki kutuplaşma, SSCB'nin dağılması ile başlayan dengelerin yer değiştirme sürecinden sonra yavaş yavaş tek kutba dönüşmeğe başladı.

SSCB'nin dağılmasıyla, karşısında durabilecek bir ülke bulamayan Amerika Birleşik Devletleri (ABD) dünya üzerindeki tek ekonomik ve askeri güce dönüştü. Doğal olarak da, kendi çıkarları doğrultusunda politik ve ekonomik faaliyetlerini korkusuzca yürüttü.

Günümüzde yaşanan gelişmeler dünyanın hızla tekrar kutuplaşma dönemine doğru gittiğini göstermekte.

Bu sefer ABD'nin karşısına, yavaş yavaş "Bu dünyada bende varım" demeye başlayan Çin Halk Cumhuriyeti çıkmaya hazırlanıyor. Ekonomisi ile, nükleer silahları ile ve de korkunç büyüklükteki kara ordusu ile.

Kara ordusu dedim çünkü donanması neredeyse yok denecek kadar az. Bu nedenle de Çin 2. Kutup olmak yolundaki öncelikleri arasına şimdi donanmasını güçlendirmeyi koydu. Hem de birinci sıraya.

Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanı Hu Jintao, 6 Aralık günü ülkenin en yüksek siyasi ve askeri liderleriyle yaptığı toplantıda "Deniz kuvvetleri başta olmak üzere tüm askeri kuvvetleri savaşa hazır olmaya" çağırdı.

Bunun tek açıklaması, ABD'nin savaş gerilimini tırmandırdığı şartlarda, donanmanın Çin'i savunmak üzere savaşa hazır duruma gelmesi olabilir.

Bu öngörünün en güzel kanıtı da Pentagon'un 2011 tarihli Çin raporundaki "Çin, küresel iddialarıyla doğru orantılı olarak donanmasını da büyütüyor" cümlesi.

Buna ilaveten aynı toplantıda "3. dünya savaşı pahasına olsa bile İran'ı desteklemekten asla vazgeçmeyeceğini" belirtmesi boşuna değil.

Belli ki Çin, ABD'ye kafa tutmaya hazırlanıyor veya da perende alıyor.

Dünya politikasını derinden takip eden stratejistlerin genel kanısı, Çin ile ABD'nin bir gün ortak çıkarların kesiştiği bir bölgede "kaçınılmaz olarak savaşıcağı" şeklinde.

Bu olasılığı kafasının bir kenarına yazan ABD, dünyanın çeşitli enerji kökenli stratejik bölgelerinde yayılı halde bulunan askeri güçlerini, Irak benzeri yöresel konulara angaje edip oralara bağlamaktansa, strateji değiştirerek Orta Doğu'da yakından tanıdığımız İran gibi, Suriye gibi

hedeflerinin hallini, direkt müdahale yerine o yöredeki müttefiklerine havale etmeyi tercih etti.

Zaten bir sıcak çatışmada savaşın kaderini belirleyecek önemli stratejik ve taktik silahları müttefiklerine satan kendisi.

ABD'nin maddi kaybı olmayacak. Askeri personel kaybı da olmayacak. Dünya kamuoyunda nefretle de anılmayacak. Ve en önemlisi de ordusu, gerektiği miktarda ve yerde konuşlanma olanağında olacak.

Günümüzde Çin hem askeri, hem siyasi, hem de ekonomik yönden ABD'yi yakalamaya çalışıyor. Şimdilik arada birkaç fırın ekmeklik fark var gibi görünse de Çin hızla arayı kapatmaya çalışıyor.

Bunun farkında olan ABD, Çin'in önünü kesebilmek amacıyla çeşitli uygulamaları daha 21. yüzyılın başından itibaren devreye sokmaya başladı. Özellikle dünyanın petrol rezervleri üzerindeki ABD hakimiyeti, bunun en güzel bir göstergesi.

Buna karşın Çin de, uzun zamandır sınırlarını aşarak, dünyaya yayılmaya başladı. Afrika kıtası neredeyse, Çin tarafından ekonomik olarak işgal edilmiş durumda.

Dünya petrol rezervleri ABD'nin denetimindeyken, kıymetli maden rezervleri de Çin'in denetiminde.

Devler arasında yakında bir sürtüşmenin çıkması, kaçınılmaz bir kader olacak dünya için.

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (17/04/2024 - 21:01 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/dunyada-kutuplasma-basladi>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>

[2] <mailto:ataatun@politikadergisi.com>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>